

POSOLSTVO POSVÄTNEJ SYNODY
PRAVOSLÁVNEJ CIRKVI V ČESKÝCH KRAJINÁCH A NA SLOVENSKU
ROŽDESTVO CHRISTOVO 2017/18

Drahí duchovní otcovia i všetok vyvolený a milovaný Boží ľud:

ΧΡΙΤΟΣ ΕΓΓΑΙΝΕΤΑΙ, ΕΛΑΒΗΤΕ. ΧΡΙΤΟΣ ΕΞ ΗΒΕΣ, ΕΡΑΨΗΤΕ. ΧΡΙΤΟΣ ΕΝ ΤΗ ΓΗ, ΚΟΙΝΩΣΗΤΕ. ΠΟΨΗΤΕ
ΓΑΡ ΕΝ ΕΣΤΙ ΤΗ ΓΗ, Η ΕΒΕΛΙΕΜΕΝ ΚΟΙΝΩΣΗΤΕ, ΛΙΔΙΕ, ΙΚΩ ΠΡΟΣΕΛΑΒΗΣΑ.

Christós sa rodí – oslavujte Ho! Christos zostupuje z nebies – privítajte Ho!

Christos je na zemi – zodvihnite sa! Spievaj Hospodinovi celá zem!

Tieto slová, ktorými kedysi začal svoju reč na Roždestvo sv. Gregor Teológ, už šesťnásť storočí znejú pri našich chrámových bohoslužbách a kladú nám stále tie isté otázky: Čo pre nás Roždestvo znamená? Ako možno privítať Christa, zostupujúceho z neba? Ako sa možno pozdvihnúť zo zeme na nebo? Ako možno osláviť Christa svojim životom?

Mnohé náboženstvá, vyznávajúce jediného Boha, človekovi sľubujú, že sa bude môcť do istej miery dotknúť Boha, pocítiť Jeho prítomnosť a blízkosť. Okrem kresťanstva však ani jedno náboženstvo nedovoľuje človekovi spoznať Boha ako brata, ako priateľa. Podľa slov sv. Symeona Nového Teológa vtelením Božieho Syna sa stávame synmi Otca a bratmi Christa. Boh sa vteľuje, aby s nami mohol komunikovať ako rovný s rovnými, aby zdieľajúc náš osud a prežívajúc náš život získal právo odhaliť nám o Sebe a o nás aj tú poslednú pravdu, ktorá nijakým iným spôsobom nemohla byť zjavená. Pravdu o tom, že už niet priepasti, rozdeľujúcej Boha a človeka, že už niet neprekonateľných prekážok, ktoré by bránili stretnúť sa človeku s Bohom tvárou v tvár.

Kvôli tomuto stretnutiu prišiel Boh na zem, stal sa človekom a prežil ľudský život: narodil sa v betlehemskej jaskyni, utekal do Egypta, vrátil sa do Nazaretu, vyrastal v dome tešára, bol pokrstený v Jordáne, vyšiel kázať a chodil po Galilei, Samárii a Judei, hlásajúc Nebeské Kráľovstvo a uzdravujúc ľudské choroby, pretrpel muky Ukrižovania, vstal z mŕtvych a vzniesol sa na nebo. Toto všetko preto, aby sa uskutočnilo tajomné stretnutie, aby bola zborená hradba, ktorú medzi človekom a Bohom postavil hriech. Jeho Vtelenie túto hradbu zborilo. Cherubín s mečom, ktorý nám bránil vojsť do raja, odstúpil. Brány raja sa otvorili a človek sa vrátil k stromu života, z ktorého sa kŕmi Nebeským Chlebom.

Sv. Gregor Teológ nazýva vtelenie Boha „druhým stvorením“, kedy Boh tým, že berie na Seba ľudské telo, akoby nanovo tvorí človeka. Bohovtelenie nazýva „druhým spoločenstvom“ medzi človekom a Bohom: „Jestvujúci začína jestvovať, Nestvorený sa utvára, Neob-siahnuteľný necháva objímať. Bohatý sa prijatím tela stáva chudobným, aby som sa ja obo-

hatil Jeho Božstvom... Čo je to za nové tajomstvo? Ja som dostal Boží obraz a stratil ho, a On prijíma moje telo, aby i obraz zachránil, i mňa spravil nesmrteľným. Vstupuje s nami do druhého spoločenstva, ktoré je oveľa lepšie a vyššie než to prvé“.

Cez vtelenie Slova sa uskutočňuje zbožštenie človeka. „Slovo sa vtelilo, aby sme sa zbožštili“, - hovorí sv. Atanáz Veľký. „Syn Boží sa stal Synom človeka, aby ľudských synov spravil Božími synmi“, - povedal svätý Irinej Lyonský. Zbožštenie, pre ktoré bol človek predurčený pri samotnom akte stvorenia a ktoré stratil pádom do hriechu, bolo človeku vrátené vteleným Slovom.

Pri Narodení Christa dochádza k dokonalej obnove ľudskej prirodzenosti. Nielen pri onom jedinečnom Narodení, ktoré sa uskutočnilo pred dvetisíc rokmi v Betleheme, ale aj pri tom narodení Christa, ktoré sa znova a znova uskutočňuje v našich dušiach. Lebo duša človeka – to sú „dobyťčie jasle“, ktoré Boh robí sídlom Svojho Božstva a Svojim chrámom. Človek sa pádom do hriechu „stal podobný nerozumnému dobytku“, no Boh prichádza i k padlému človekovi a ľudská duša sa stáva miestom vzájomného mystického stretnutia.

Božie Slovo sa na zemi vtelilo za hlbokého mlčania noci. Podobne sa vteľuje i v mlčanlivých hĺbkinách našej duše – tam, kde zmlka rozum, kde sa strácajú slová, kde myseľ človeka stojí pred Bohom. Christos sa narodil na zemi ako neznámy a nespoznávaný, a len mágovia a pastieri spolu s anjelmi Mu vyšli v ústrety. Rovnako ticho a nepostrehnuteľne sa rodí Christos v ľudskej duši, ktorá Mu vychádza v ústrety, pretože sa v nej zapálila hviezda, čo vedie ku Svetlu.

S Christom sa môžeme stretnúť v modlitbe, keď znenazdajky zistíme, že naša modlitba bola prijatá a vypočutá, že Boh „prišiel a ubytoval sa v nás“ a naplnil nás Svojou životvornou prítomnosťou. S Christom sa môžeme stretnúť v Eucharistii, keď prijmeme Jeho drahocenné Telo a Krv a zrazu pocítíme, že naše vlastné telo prestupuje Jeho Božská energia a v našich žilách koluje Jeho Krv. S Christom sa môžeme stretnúť v našich blížnych, keď sa nám človek znenazdajky otvorí a my vidíme až do jeho najvnútornejších hĺbín – až tam, kde žiari Boží obraz. S Christom sa môžeme stretnúť v našom každodennom živote, kedy uprostred hluku zrazu začujeme Jeho volajúci hlas alebo uvidíme Jeho zrejmy a náhly zásah do behu dejín.

Práve takto – náhle a nečakane – Boh zasiahol do života ľudstva pred dvadsiatimi storočiami, kedy Jeho Narodenie otočilo beh dejín. Práve takto sa rodí znova a znova v dušiach tisícov ľudí a mení, pretvára celý ich život, robiac veriacich z tých, čo neverili, svätých z tých, čo hrešili a spasených z tých, čo hynuli.

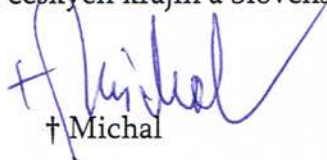
Nech sa pre nás sviatok Christovho Narodenia stane sviatkom narodenia Christa v našej duši a nášho znovuzrodenia v Christovi. Zmlknime pre svet, aby sa v našej duši narodilo Božie Slovo a naplnilo nás Svojim svetlom a duchovnou radosťou.

Christós raždájetsja!

† Rastislav

arcibiskup prešovský,
metropolita českých krajín a Slovenska

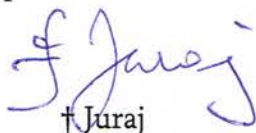
† Michal

arcibiskup pražský a českých krajín

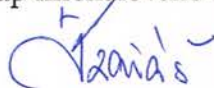
† Simeon

arcibiskup olomoucko-brniánsky

† Juraj

arcibiskup michalovsko-košický

† Izaiáš

biskup šumperský